

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Martina Borovcová: *Židokřesťanské komunity a strategie jejich existence do První židovské války a zvrát kolem 1. století n.l.*

Popis práce:

Bakalářská práce má 43 stran, 36 titulů použité literatury ve strukturované bibliografii (včetně anglických prací), 106 poznámek pod čarou, 4 kapitoly + Úvod a Závěr, dvojjazyčnou anotaci, anglické Summary, seznam zkratk, čtyři přílohy, prohlášení a klíčová slova. Všechny formální náležitosti bakalářské práce jsou splněny.

Hodnocení práce:

Studentka v bakalářské práci zkoumá na základě nejnovější literatury fenomén židokřesťanství v prvním století o.l. Popisuje to srozumitelně, věcně, na základě relevantní literatury. Od tématu neodbočuje, svá tvrzení má podložená literaturou. Nejprve referuje o existenci tohoto hnutí na základě archeologických nálezů a literárních svědectví. Pak o postavě Jakuba a komunitě v Jeruzalémě s ním spojené. Ve třetí kapitole představuje dvě židokřesťanské komunity: Ebionité a Nazaréni. A nakonec se snaží vysvětlit okolnosti zániku této komunity. Nic ovšem neříkáte o tom, zda fenomén židokřesťanství je omezen jen ta dvě popisovaná hnutí a zda po židovské válce v nějaké podobě nepřežil – o tom byste mohla pojednat při obhajobě.

Maturita by měla být zárukou, že student zvládá mateřský jazyk natolik, že je schopen se jím písemně vyjadřovat bez chyb. V tomto ohledu je zde velké množství chyb, které práci zbytečně znehodnocují. Většinou jde o dlouhá souvětí (např. 20 dole; 28 3.odst.; 29 dole; 31 2.odst.; 36 uprostřed), čárkou neoddělené věty v souvětí (3.4.18.25.26), opakovaná chyba jména autorky Pavlincové (Palivcová 4.9.14), nejednotné uvádění citovaných děl (knih) kurzívou (kurzíva chybí v pozn. 27.31.39.51.53.57.77-80.82-84. i na str. 19.26.27.30), gramatické chyby (ypsilon 17; „*farizeové se pokusili*“! 2; „*vojáci zničili*“! 34), nadbytečná slova („*přeložil*“ v pozn. 70; „*dočítáme*“ 28; Evang. podle Hebrejů 30) či naopak vypadlá slova (předmět na str. 28 na konci 2.odst.: co hlásal?), velká a malá písmena (27), špatné pády („*spolupracujícími*“! 32; „*Židů*“! pozn. 89; „*z velkého přílivu*“! 33;) a rody („*byla upírána*“ pozn. 89), změna řádkování (pozn. 90). Dodržel nebo nedodržel? – jak má znít poslední věta kap. 4.1. (34)? Skutečně „*se Epifan tvrdí*“ (30)? Příliš dlouhý a tím obtížně srozumitelný odstaven na str. 26. Neobratné formulace: snad: „*pavlovskými*“ a nikoli „*pavlovými*“, (4); „*tradice, z níž vycházejí*“ (! 35). Body se značí (1), (2), (3) – nikoli tak, jak činíte na str. 5. Uvádíte-li odkaz na citovanou literaturu v poznámce, proč na str. 5 to máte v textu? Přečetla jste si to po sobě vůbec, Martino?

Na další nedostatky můžete odpovědět při obhajobě:

Kdy „*byla vědecká činnost zaměřena*“? (3 - doplňte). Jaké „*texty komunity vytvořily*“? (3 – uveďte je v pozn.). Proč neuvádíte znění Ódy 4, abyste zřetelně ilustrovala své sdělení (8)? Používanou literaturu v podstatě převyprávíte. Proč se jí nesnažíte reflektovat?

Nejsou texty uváděné na str. 10 spíše pseudoepigrafy? Definujte, co považujete za apokryf a jak se liší od pseudoepigrafu.

Proč na str. 11 neuvádíte odkazy na Druhou Petrovu a Didaché? (doplňte).

Proč konkrétně neuvádíte, co z kterého spisu popisuje obraz židokřesťanské nauky (11; byť na str. 20 to uvádíte!). Myslím, že by nemělo stačit jen referovat výsledky ze sekundární literatury, když v češtině máme prameny!

Co sledujete odkazem na *Brit Chadashah*? (11, pozn. 29). A proč tento text v pozn. 68 citujete, když s ním pak nepracujete? Jste si přesností překladu jistá. Je věrnější než řecký text?

Kde hovoří Nanebevstoupení Izajášovo o Mesiáši (12)?

O jakém židovském řádu mluvíte na str. 15? (doplňte)

Proč ukázkou ze Sk 4 (15-16) přesně nevymezíte? (doplňte)

Je jisté, že Petr měl židokřesťanské obci vedoucí postavení (16)? Zpráva ze Sk 15 tomu nenasvědčuje.

Co sledujete tím, že někdy píšete „židé“ (malé ž 25.26.35) a někdy „Židé“ (velké Ž 14-16.27.30.32.35)? (opravte).

Proč v pozn. 74 uvádíte ilustrátora a jen jednu z překladatelů? (opravte i v literatuře)

List Jakubův (23-24) by se slušelo charakterizovat z Úvodu do Nového zákona (Pokorný, Heckel), které užíváte (viz. pozn. 71) a nikoli jen z poznámek v ekumenickém překladu. Proč jste tento spis vynechala?

Citovaný text (31) klade důraz jinam, než uvádíte: na sociální aktivitu, solidaritu a sdílení. Byl to obecný rys teologie Nazarénů?

V závěru strany 34 mi nejsou jasné tři formulace: Co je pocit rozmanitosti? A co je sociální krajina? O jakých mezerách mluvíte? A podobně: co chcete říci tím, že se „komunit setkávaly se snižováním počtu členů“ (36)? Nebylo by lepší říci, že jim ubývalo lidí, snižoval se počet členů apod.? (opravte)

Vzhledem k tomu, že bakalářská práce reprezentuje fakultu a je v SISu dostupná, prosím, aby chyby byly opraveny a práce byla znovu do SISu nahrána opravená. Jinak s ohledem na průběh obhajoby navrhuji vzhledem ke všem nedostatkům, které práce má, aby byla hodnocena jako dobrá (3).

V Praze, dne 3.1.2022

Jiří Beneš